

VLASY. Podle Krejčíře vyjadřují naše nevědomí. První dívka je má rozpuštěné, potřebuje tedy volnost myšlenek a přestav bez omezení vnějšími normami. Co u dívky druhé znací, že má její nevědomá mysl vnitřní pravidla, kterými se při svých úvahách a plánech řídí. Dívka s drady si při zjednodušení svůj myšlenkový svět.

NEHTY. Jejich kousání symbolizuje agresivitu, která z nás chce jít ven. Tímově rudé nehty na nohou znamenají podle Krejčíře zvýraznění pudové potřeby, konkrétně sponánnějšího, klidnějšího sexu. Nehty na dlaních obrázků při demonstraci potřeby větší hravosti.

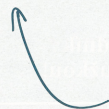
Když chodil doktor Miroslav Krejčíř na gymnázium, na ulici se otočil za ženou, rozbíl si nos a od té doby se zabývá neverbální psychologií. Tak dlouho pozoroval, jak lidé vypadají a jaká dělají gesta, až vyvinul vlastní metodu, díky níž při pár pohledech pozná, jací jsme.

Pointu si řekneme hned na začátku. Až naše tříhodinová schůzka skončí, vůbec si nebudeme jisti: vyvinul psycholog Miroslav Krejčíř geniální systém, díky němuž vidí hluboko do nás všech, nebo je to rozumuhrada, který toho napovídá tolik, že se po každé v něčem trefí? O dva dny později od něj dostanu dopis, ve kterém mě v několika větech vyzníbne tak tvrdě a přesně, že ho za podivína považovat přestanu... Ale to nás teprve čeká, teď si objednáme čaj. V Brně je hezky, sedíme na zahradě, okolo projde decentní třicátnice a doktor Krejčíř ji sjede pohledem: „Kdyby lidé tušili, co si obličejá a co to u nich říká“, znamená, „tak by si to na sebe raději ani nebrali.“

Tázavě se na něj zadíváme. „Copak jste neviděli? Měla červené boty, což vypovídá o tom, že potřebuje doplnit pudovost. Červenou barvu měla taky ve vlasech, takže o tom už i přemýšlí. Něco pudového ji prostě schází.“

Panu doktorovi je šedesát let, tak mluví slušně, ale snad si to dovedeme přeložit – kolemjdoucí by potřebovala do života trochu vášně.

MAM TĚ PŘEČTENÉHO

Nemusíš nic říkat, teď mluví tvé tělo

FOTOGRAFIE: POŠTIVÝ Z NIKOLY MARCELA, JANA KREJČÍŘE: ŠKARLAVÝ FELD, NIKOLAJEVIČ: GIBRARE, WWW.PANULOVCE.CZ

ÚPRAVA VOUSŮ. Muž první se podle psychologa Krejčíře přiklání k teoretickému, vznešenému, až filozofickému vyjadřování. Druhý má potřebu vyjadřování jasněho, až černobílého a u třetího je to evidentní – ten si přeje více svobody a volnosti.

Tvrdí to alespoň Krejčířův systém jménem 3Axis, který prý umožňuje porozumět jazyku lidského vzhledu.

Svůj systém začal vyvíjet na gymnáziu, když se na ulici otočil za ženou: „Vtom jsem šlápl do prázdna a rozbil si pusku o strom,“ vysvětluje. „Mně ani nevadilo, že mi z nosu teče krev, ale byl jsem naštvaný, že nevím, proč se to stalo.“

Teď s fotografem prvně zapochybujeme. Asi to byla hezká holka, ne? Měla zadek, za nímž se otočí každý, to přece známe.

Tehdejší gymnazista Krejčíř se s jednoduchou odpovědí nespokojil: „Mně tenkrát došlo, že existuje jakási neznámá síla vizuálního vjemu, který je tak silný, že nás otočí – a začal jsem ji studovat. Co mě otočilo? Opravdu jen zadek? Anebo sukně? Barva oblečení, typ chůze? Vůně?“

Po čtyřech dekadách má Krejčíř dojem, že řeči lidského nevědomí porozuměl, a začíná

o svém vizuálním jazyce vydávat knihy. „Opravdu vám stačí pohled na pár vteřin,“ říká, „a někdy je až úžasně, kolik se toho o druhých dozvíte.“

Což nám demonstrovat analyzou několika dalších hostů na zahrádce. Paní u stolu za námi je odfarbená na blond, a tak jí prý chybí světlo, osvětlení. „Ocení,“ konkretizuje Krejčíř, „když jí dodáte do myšlenek něco vznešeného – neboli bez vznešených řečí si ji nejspíš nenamluvíte.“

Za chvíli projde okolo dáma s vlasy obarvenými na černo a s tou by se prý Krejčíř bavil naopak ryze prakticky. Jeho vizuální jazyk se ovšem zdaleka neomezuje jen na barvu vlasů: „Pro mě je zajímavé třeba i to, jestli v nich má sponu. Pokud má, tak její nevědomí potřebuje pravidla.“

Pro lepší pochopení si máme představit, že jsme šéfové a řídíme dvě ženy, z nichž jedna sponu nosí a druhá má vlasy zásadně rozpuštěné. Jak tuto vizuální

řeč přeložit? „Dejme tomu, že byste potřebovali udělat korekturu článku. Tě se sponou musíte řídit, čeho všeho si má při práci všimnout, protože ona vyžaduje jasná pravidla. Ale kdybyste začali všechno dopodrobna vysvětlovat té s vlasy rozepjatými, nutně narazíte. Taková si řekne:

A to si jako myslí, že jsem korekturu nikdy nedělala!“

PANÍ S OFINOU

Doktor Krejčíř je trochu svérázný muž, ale teoreticky mu rozumíme. Zatímco ostatní kolegové si musí s klientem dlouhé minuty povídat, jemu prý stačí pohled na

ISABELLA.

„Vaše jednání je hodně vzdáleno realitě!“

to, co provádíme se svou vizáží, a dochází ke stejným závěrům. „Ano,“ přikývne. „Ta metoda je až šílená.“

Teď bychom potřebovali udělat praktický pokus a máme štěstí, protože na zahrádku přichází dáma jménem Isabella, která pořádá psychologické kurzy a byla by moc ráda, kdyby jeden z nich vedl v budoucnu i Krejčíř. Tak teď se ukažte, pane doktore – jak k vám hovoří Isabelliny vizuální signály?

Než začne Krejčíř analyzovat, odehraje se scénka jako ze sitkomu. David Neff vytasí foťák, ale Isabella se brání: „Vy to budete uveřejňovat? To asi nechci!“

Krejčíř se začne smát: „Neberte takové věty vážně od ženy, která nosí kolem krku výrazný šátek, a klidně ji fotte – ona je na první pohled typ, který toho napovídá

spoustu kolem, ale ve skutečnosti jí focení nevadí.“

Isabella špitne: „To není pravda,“ ale nejspíš je, protože od této chvíle může aparát cvakat, jak dlouho chce. Krejčíř ovládl situaci: „Nápadný šál napověděl, že od vás můžu očekávat výraznou komunikaci,“ vysvětluje.

A teď už by se ti dva dva měli dohodnout, budou-li někdy spolupracovat, o čemž se Krejčíř rozhoduje za pomoci vlastní metody. Mimo jiné Isabelle říká: „Máte velký šperk na hrudi, což je benefit, díky němuž můžu očekávat, že výdělků nebudou v desítkách korun; to je dobré znamení. Háček je ovšem v plandavých kalhotách, které nekopírují nohu a kvůli nimž se musím připravit na vaše ulitlé, realitě vzdálené jednání. Už teď je jisté, že z našeho spojení vznikne buď bomba, nebo taky nerealistický sen. Proto bych prodloužil čas na přípravu a nechal to až na rok 2015,“ uzavírá. „Souhlasíte? Když se vám dá čas, tak to bude perfektní.“

Isabella na něj hledí nevěřičně, ale dál napjatě poslouchá. Teď přijde na řadu její účes – tedy rovné vlasy, které zcela zakrývají uši, a ofina přes celé čelo. „Ty vlasy, to je druhá věc! Od osoby, která nikdy neodkrývá uši, musím neustále vyžadovat zpětnou vazbu, abych zjistil, jestli mě pochopila – protože vy máte, Isabelle, bohatý vnitřní svět. Vlasy jsou nevědomí a u vás mimo jiné zakrývají čelo, které představuje schopnost racionality a plánování. Všechno filtrujete nevědomím, což může být plus i minus, velké snění, nebo velký byznys. Ale rozhodně to ve vás musí uzrát!“

Až teď se paní vzepře, že prý je naopak rychlá. „Nevěřím,“ zarazí ji Krejčíř. „Vy jenom reagujete hyperaktivně, což mi bylo jasné z vašich lesklých kalhot,

CO SLEDUJE MIROSLAV KREJČÍŘ

OBALY TĚLA

Oblečení, které ukazuje, jakou roli chceme hrát ve společnosti.

PROJEVY TĚLA

Naše gesta, pohyby, postoje.

ÚPRAVY TĚLA

Například vlasy, vousy, nehty, make-up...

protože lesk v mém jazyce znamená právě hyperaktivitu – ale ta není vždy realistická. Promiňte, že nejsem zdvořilý, nevizuální jazyk není zdvořilý, nýbrž pravdivý.“

Vystihl psycholog paní Isabelu? Občas se tvářila odmítavě, ale když teď odcházel, řekne: „Vlastně mě to hodnocení nepřekvapilo.“ Je to ovšem možnost, že jenom nechce přijít o budoucího lektora, a proto se poohlédne ještě po jednom pokusném králíčkovi.

MASOCHISTKA

Nejprve si vyslechneme několik příkladů toho, jak chápat řeč těla podle Krejčířovy metody.

Máme prý si představit detektiva Poirotta, což je snadno. „Co ho charakterizuje?“ ptá se psycholog. „Přece kraťasulínky krok.“ Namítáme, že Poirot je malinký celý, ale Krejčíř se ne nechá zastavit. „Jeho kroky jsou drobné v porovnání s postavou – všimněte si, o kolik delší je má

kapitán Hastings.“ No dobře, ale o čem to svědčí?

„Znovu se všíte do toho, že jste šéfové firmy a teď si máte ze dvou lidí vybrat účetního a šéfa marketingu. Jeden aspirant dělá kroky dlouhé a tomu dejte funkci šéfa, protože tam se musí uvažovat ve velkých krocích. Kdybyste ji dali Poirotovi, je to chyba – ten se realitou pohybuje v krátkých drobných, takoví lidé budou spíše dobrými účetními.“

Než tuto vědomost stačíme zpracovat, máme tu jiný příklad, Karla Gotta. „Gott když nosil vlasy obarvené výrazně na černo, protože měl pocit, že mu chybí co mladistvého, tělesného, pudového. Potom se oženil – a na jednoho má mnohem přirozenější barvu, protože už se nepotřebuje tolik šponovat do role nestárnoucí hvězdy. Od té doby, co má manželku a děti, si připustil nemalý způsob uvažování.“

Přemýšlíte o tom a všimavý doktor Krejčíř se na mě zdává:

FILIP
„Jste dobrý, ale musíte dodržovat termíny!“

„Co vás tísní? Už minutu si jezdit přestem po krku.“

V tu chvíli si uvědomím, že mě opravdu něco tísní, že se mi chce na záchod, a když se vrátím, dočkáme se další kvalitní historiky z Krejčířovy praxe.

„Na jednom kongresu byl pár, muž a žena, a mně hned bylo jasné, že je ta paní masochistka – měla úzkou sukni, účes spíš nakrátko, ve vlasech sponu, špičaté lodičky na vysokém podpatku... Když jsem muži namáhl, že by mohl vyzkoušet novou sexuální praktiku, rozčilil se: Já s ní dva roky spím a musím vědět, že žádná masochistka není! Řekl jsem mu, že mi to do toho není, ale že podle mě nevyužívá veškerou její nabídku a na jeho místě bych přece jen vyzkoušel pár nových hlavních. Když se dění ve vaší ložnici nezlepší o sto procent, tak jsem vděk.“

A jak to dopadlo? Od té doby za mnou pán chodí na osobní konzultace. Občas přivede i nějakou paní a ptá se: A tahle chce co, doktore?

KLUK V TRIKU

K vedlejšímu stolu si sedla parta studentů a my si vybíráme Filipa v pruhovaném triku. Ten by, zdá se, mohl doktora rozhodit. „Není to povrchní,“ táže se mladík, „určovat lidské vlastnosti podle zevnějšku?“

Třetíme se na spor, ale Krejčíř opět získává převahu. Devatenáctiletý Filip je umělecký typ, studuje multimédia, a tak od něj dostane otázku: „Řekněte mi, poznáte výtvarného umělce jen podle jeho díla?“ Inu, pozná.

„A stejně tak poznáte z lidského zevnějšku rukopis osobnosti.“

Na což Filip může říci jen jedno: „Tak mě to ohodnotte, jsem zvědavý.“

„Vše jste kumštýř, což se na venek projevuje vším, co je kulaté. Kulaté máte boty, kulatý je výtvarník na tričku a kulatý – čili bez puků – jsou i vaše kalhoty. Už teď vím, že když spolu budete domlouvat práci, musím vás burcovat, abyste dodrželi termín. Naštěstí vaše piercingové náušnice a řetězové svědky o tom, že jste

schopen podléhat vnějším pravidlům, a tak jsem přesvědčený, že když se budu připomínat měsíc dopředu, všechno se povede.“

Krejčíř je tak rozzářený, jako by skutečně plaval s bílým obchodem. Jinak nepochybují, že dilo uždilate dobyt. Byť a kalhoty jsou doklata, takže umělecky to bude mít trošku, ale máte v sobě tak lineární, technické uvažování, což ukazuje pruhu na triku a jasné ohraničené brýle. Stránil ve tváři napovídá, že se ne vždy budete vyjadřovat zdvořile, ale to by nevalilo, určitě bychom se domluvíli.“

Mrkne na Filipa a škodolibě doufáme, že bude protestovat. „Popsal jste mě dokonale,“ hlesne. „Včetně těch přesných termínů, bez nich bych nic nedodělal, prostě to sedlo.“

MŮŽ BEZ STYLU

Filipa pan doktor přesvědčil, my ovšem stále pochybujeme – po-tiže s dodržováním termínů má nejspíš každý mladý umělec.

Pochybnosti do našeho hovorů vstupují pořád častěji. Nezdá se nám například tvrzení, že musí mít člověk s piercinkem sadomasochistické sklony. Od-mítáme přímý názor, podle nějž odbraně dŕžiny poukazují na agresivitu v chování. Vpíráme se i Krejčířově rozprávě o tom, co znamenají dŕžy nebo copinky na hlavě. „Vlasy jsou naše nevě-domé myšlení a lidem se v hlavě lihnou statistice rŕžek, které se snažíme různé uměrnovat. Člověk, který sá z mnoha vlásk

udělá dvacet dŕžů, si tedy vý-zrchol dost zjednoduše pohled na svět. Což je buď špatné, ale taky je možné, že si prostě umí vybrat priority.“

Opravdu? Podle nás dŕžy v-povídají spíš o tom, že jejich no-sitel poskládá reggae a koufí marihuanu.

Nejvic mi ovšem vadí, že psy-rcholog dosti neurčitě ohodnotí mě samotného. („Váše vlasy jsou takové plus minus autobus, roz-čepřené, takže máte ne vždycky standardní myšlení.“)

Když chce Krejčíř hodnotit pruhu na mém triku, které by měly ukazovat na jakési lineární,

logické myšlení, tak ho zarazím. TO NEMÁ SMYSL! Jsem to-tiž nejzoufalejší případ člověka, který se neobléká s rozmyslem. Nosím jen to, co dostanu k na-rozeninám nebo pod stromeček, a ráno si vyberu jakékoli obleče-ní, které je po ruce. Lhostejno, jsou-li na něm pruhu, kolečka anebo zvířátka...“

Krejčíř odpoví, že v takovém případě jsem ochoten podřidit se druhým, nad čímž mávnu rukou, protože mi to připadá obecné.

UNAVENÝ CHLAPIČ

A tím se dostáváme k dopisu, který mi posle dva dny poté, co jsme se – rozpačité – rozloučili.

Mimo jiné v něm píše toto: „Tvrdil jste, že na základě oblékání u vás nemůže můj systém fici nic postatného. Proto jsem si doma začal googlovat vaše jméno, číst reportáže z vašeho života a velmi mě potěšilo, jak přesně vaše oblékání odrážely. Například jste hodně stopoval, takže vám nečiní potíže nastoupit do auta s kýmkoliv. Potom vás

taky baví oblékat si životní role druhých – jednou jste kulturis-ta, pak hrabete na saxofón, přistě-cvíčíte zumbu... No a stejně tak se bez potíží obléčete tričko, kte-ré je právě po ruce, takové cho-vání je vám vlastní!“

Řeknu si, že na tomhle by něco snad být mohlo, ale skutečně mě zasáhne až úplný konec dopisu: „Přijmete radu obstaratého šedovlasého doktora. Teď jsem si vás pustil na starších videozá-znamech a srovnávám je s tím, koho jsem viděl předčivěrem v Brně. Při našem setkání jste měl vyhaslé oči unaveného chla-píka, vypadal jste – jak já odbo-rné říká – připroděchle. Tak-že si dávejte pozor na hranice svých sil a zkuste trochu odpo-čívát, vzhdy už vám není dvacet. O elán byste mohl přijít dřív, než si myslíte, a to by bylo škoda.“

Tak tohle doktor trefil, až se srdce svírá. Netuším, jestli mu pomohla jeho originální meto-da, ale přinejmenším jedno je jisté. Šímat si umí. ■

tomas.polacek@mfines.cz

INZERCE

INZERCE